

Příloha k protokolu o SZZ č.
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích**
Pedagogická fakulta
Katedra českého jazyka a literatury
Datum odevzdání posudku: **26. 1. 2015**

Jméno: **Jana HATÁKOVÁ**
Obor: **ČJu-SVu-SZu**
Recenzent bakalářské práce:
Mgr. Michal Havrda

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Mluva oblasti Nepomuku ve třech generacích

Jana Hatáková se ve své bakalářské práci věnuje analýze běžné mluvy na Nepomucku, konkrétně v obci Nezvěstice. Jejím hlavním záměrem bylo zjistit, do jaké míry jsou u zástupců nejstarší, střední a mladé generace mluvčích zachovány charakteristické jihozápadočeské nářeční rysy a jaký vliv má na jejich jazykový projev unifikující obecná čeština.

Její práce je rozdělena na část teoretickou, jež podává základní kulturněhistorické informace vztahující se k Nezvěsticím, dále pak stručně připomíná základní variety národního jazyka s hlavním důrazem kladeným zejména na typické nářeční znaky (jiho)západočeské, stejně jako obecné metodologické zásady dialektologického výzkumu. Jádrem práce se stala praktická část přinášející zevrubnou lingvistickou analýzu mluvních projevů zástupců tří generací nezvěstických obyvatel. K vlastní práci autorka přikládá také zvukový záznam studovaných komunikátů, stejně jako jejich textový přepis. Jako teoreticko-metodologický podklad pro bádání jí posloužily práce Běliče, Lamprechta, Bogoczové a v neposlední řadě také zásadní dílo české dialektologie Český jazykový atlas.

Slečna Hatáková touto prací nepochybně projevila svůj hlubší zájem o dialektologický výzkum. Pozitivně hodnotím zejména přehlednou diskusi nad jednotlivými jazykovými rovinami doplněnou vždy dílčí shrnutím pro každou sledovanou generaci. Bohužel se však nevyvarovala většího množství více či méně vážných chyb. Na titulní straně bakalářské práce postrádám zásadní informaci spočívající v uvedení jména práce, v názvu zadávajícího pracoviště se navíc vyskytuje prohřešek proti pravidlům psaní velkých písmen. Slabší částí kvalifikační práce je její formální úprava. Nedostatky můžeme najít v občasně absenci zarovnání textu do bloku (česká i anglická anotace práce, dále str. 37) či v odlišném řádkování (poděkování, česká i anglická anotace práce, obsah práce). Autorka využívá tradičního přehledného desetinného třídění jednotlivých kapitol a podkapitol, vzhledem k celkovému rozsahu práce by bylo vhodnější netříštit zejména kapitoly 1. a 2. do velkého množství velmi stručných podkapitol. Dále mi není úplně jasné, proč pisatelka vyčleňuje mimo teoretickou část kapitolu etnografickou (kap. 1.) a proč nesjednotila pojmenování kap. 4.3.3 (Tvarosloví) s analogickými kapitolami 4.4.3 a 4.5.3 (Tvaroslovný rozbor). Kapitoly ÚVOD, ZÁVĚR, ZDROJE, PŘÍLOHY, TEXTY by neměly stát mimo desetinný systém.

Etnografická kapitola je bohužel postavena pouze na citacích a parafrázích jedině lokální monografie A. Vainfurtové, chybí zde konfrontace s jakýmkoli jiným zdrojem informací. Za zvážení stojí také účelnost zařazení poměrně rozsáhlého převyprávění místní pověsti v kontextu celé práce. V teoretické kapitole oceňuji snahu o stručnou komparaci přístupů Cuřína, Běliče, Lamprechta a Bogoczové k teritoriálnímu rozdělení jihozápadočeského nářečí, stejně jako pokus o syntetické podání příslušných hláskoslovných a tvaroslovných jevů z pohledu prací výše zmíněných autorů.

V praktické části své práce podává Jana Hátáková zevrubnou analýzu zaznamenaných rozhovorů, ve které zachycuje typické jihozápadočeské rysy zejména v rovině hláskoslovné (anticipace měkkosti před *t*, *đ*, nadměrné dloužení v zakončení substantiv) a tvaroslovné (ustrnulý tvar přívl. adj. zakončených na -ovo, rozdíl v zakončení gen. a dat./lok. sg. adjektiv a rodových zájmen ženského rodu).

Práce je zakončena zdařilým závěrem, který podává shrnující přehled typických nářečních rysů založený na volné mezigenerační komparaci. Autorka zde dospěla ke zjištění, že jihozápadočeské nářeční prvky jsou stále patrné jak v mluvě nejstarších obyvatel, tak v idiolektu generace nejmladší.

Kvalitu bakalářské práce jako celku však bohužel výrazně snižuje velké množství tzv. překlepů (*podstané* – str. 8, *Bogozcové* – str. 8 i dále, *zakaladatele* – str. 9, *znojemský* – str. 19, *jednotnoho* – str. 30, *v nominatu* – str. 36, *výslovní* – str. 44 a další), chybějících („*Mezi významné osobnosti, které měli vztah k Nezvěsticím patří zásluhou paní Kamily Stösslové také Leoš Janáček...*“, „*Kamila je často navštěvovala a 10. 9.1927, tedy necelý rok před její smrtí sem přijel spolu s Kamilou...*“, „*Nezvěstice jsou také rodištěm Rudolfa Slánského, který byl generálním tajemníkem ÚV KSČ pocházel z rodiny židovského obchodníka.*“ vše str. 12) či nadbytečných („*Řeka Úslava byla demarkační čarou mezi nimi a most přes ni, byl tedy styčným bodem.*“ str. 12, „*Tento výzkum byl realizován v obci Nezvěstice, na třech generacích místních obyvatel.*“ str. 29) čárek ve větách/souvětích.

Autorka se také dopouští četných prohřešků syntaktických, pravopisných či stylizačních:

„*Posléze zde najdeme teoretický popis pro nahrávání při pořizování námi získaného materiálu.*“ (str. 8)

„*Podle Antonína Profouse, který uvádí ve své publikaci Místní jména v Čechách, dostala obec své jméno podle svého zakaladatele Nezvěstovi.*“ (str. 9)

„*O založení kostela a kdo ho dal postavit, nejsou písemné památky*“ (str. 10)

„*Významným byl květen 1945, kdy byly Nezvěstice, stejně jako celá republika osvobozeny, ale byly i místem setkání dvou osvobozeneckých armád, americké a sovětské.*“ (str. 11–12)

„*První rozhovory byly realizovány u ženy, kde byl její vnuk se svou přítelkyní a kamarádem.*“ (str. 29)

„*Stejně jako koncovka -om v dativu plurálu všech tří rodů podstatných jmen, můžeme potvrdit z přímého pozorování.*“ (str. 45–46)

Některá věcná tvrzení by si zasloužila přesnější definici: „*Charakteristickým znakem pro tuto oblast je vynechávání koncovky **k** v příslovcích*“ (str. 24); „*Dlouhá přípona u neohebných slovních druhů...*“ (str. 30 a 37) „*Vynechání koncovky -l v přičestí minulém činném...*“ (str. 33, 40, 48); nebo jsou patrně chybná „*Bogozcová zde ještě doplňuje: 3. osobu plurálu v imperativu.*“ (str. 23). Jindy zase nekoresponduje definice daného jevu s uvedeným praktickým příkladem (1. os. sg.: přivést; dat. sg. subst. : o paní Fugerovej – obě str. 30).

V seznamu použité literatury se objevilo několik drobných nedostatků: práce I. Bogoczové z roku 2012 je druhým, opraveným vydáním, nikoli prvním, citaci webových zdrojů je nutné uvádět standardizovaným způsobem, dále je třeba pečlivěji sledovat pravopis všech názvů institucí v případě citované BP E. Sommerové. Důležitou částí dialektologické práce tohoto typu je přepis nahrávek analyzovaných rozhovorů. Autorka však ne zcela ideálně zvládla, jak s formátováním a transkripcí textu, tak s alespoň stručným zasazením excerpovaných dialogů do komunikační situace. Vzhledem k absenci výše uvedeného paratextu je velice obtížné nalézt korespondující sekvence v neoznačených zvukových záznamech na přiloženém DVD.

Přestože bakalářská práce slečny Hátákové vykazuje značné množství větších i menších nedostatků v rovině formální i obsahové, obsahuje i několik výše uvedených

uspokojivých analytických pasáží. Text Jany Hatákové s určitými výhradami splňuje nároky kladené na tento typ práci.

Doporučuji práci k obhajobě.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **dobře**

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 26. ledna 2015

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte